

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Utdanningsnakk – samtaler om kunnskapsbasert undervisning

Arrangert av meritterte undervisere

www.ntnu.no/merittering/pedagogisk-akademi

UTDANNINGSSNAKK

PRAKSIS I DISIPLINFAG

16.februar 2024 kl. 08.30

s.ntnu.no/utdanningsnakk-1602

**ELLEN MARIE
BARDAL**

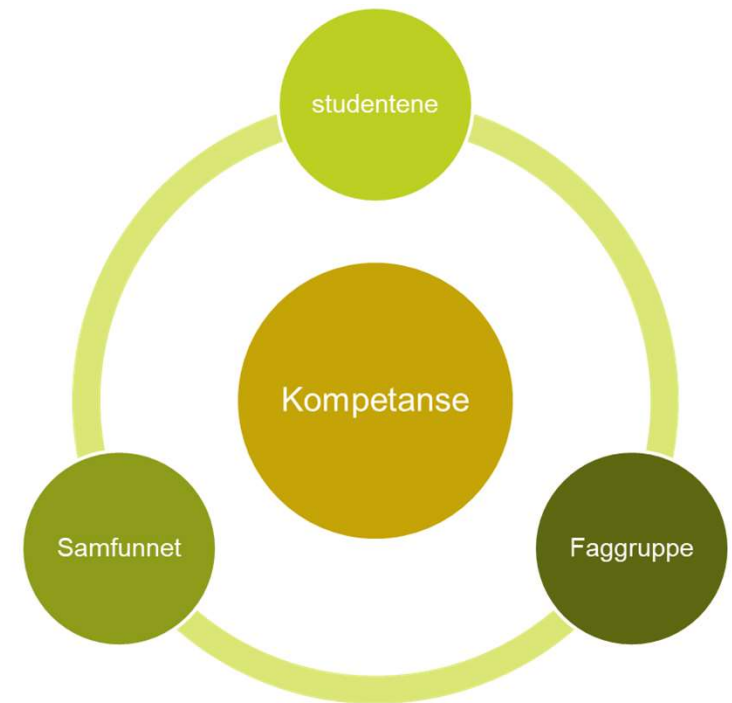
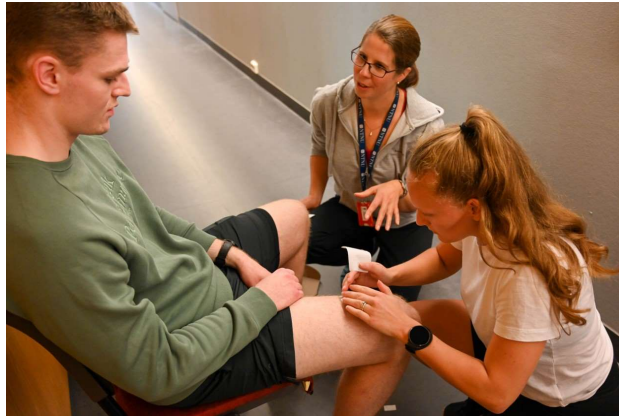
Webinarserien «Utdanningsnakk»

- Et bidrag til **kunnskapsbaserte** undervisningsmetoder i høyere utdanning.
- For oss som **underviser** i høyere utdanning.
- Gratis og åpne for **alle**.
- Sendes i hovedsak hver **tredje fredag** kl. 08:30-09:00.
- **Opptak** legges ut på <https://www.ntnu.no/merittering/utdanningsnakk>
- Ønsker om tema/format eller om å bidra selv:
  - Ta kontakt på merittering@ntnu.no

Praktisk info

- Presentasjon i 20-25 minutter, spørsmål/diskusjon i 5-10 minutter
- Q&A i Zoom for kommentarer og/eller spørsmål
- **Alt** blir tatt opp og lagt ut
  - Ikke still spørsmål med eget navn hvis du ikke ønsker det med på opptaket

Praksis i disiplinfag

Ellen Marie Bardal
Førsteamanuensis

Institutt for nevromedisin og bevegelsesvitenskap

**Hva skal jeg bli
når jeg blir stor?**

Overgangen mellom studier og arbeid

Kandidatundersøkelsene fra NIFU viser at nyutdannede kommer raskt i arbeid

Men....kandidater fra disiplinfagene

- har relativt høy ledighet et halvt år etter eksamen.
- arbeider mer ufrivillig deltid
- får stillinger der de i mindre grad får brukt kompetansen sin

Arbeidsnotat
2022:6

Dokumentasjon av data fra Kandidatundersøkelsen 2021

Spørreundersøkelse til personer som ble uteksaminert med mastergrad våren 2021

Thea Eide, Andreas Østbø Fidjeland, Helge Holtermann, Vegard Sjurseike Wiborg og Siv-Elisabeth Skjelbred

Hvordan kan vi sikre at vi (ut)danner studenter som har en kompetanse som samfunnet har behov for både i dag og i fremtiden og at denne kompetansen kommer samfunnet til gode?

- Kartlegge dagens situasjon
- Identifisere hovedutfordringer
- Kunnskapsbaserte tiltak

Eksempel: kartlegging arbeidslivsrelevans

Studenter / Ansatte ved BBEV

Skala: 1-5 (1 = I liten grad - 5 = I stor grad). I hvilken grad opplever du følgende:

Jeg får god informasjon om hvordan min kompetanse kan brukes i arbeidslivet	2,5	2,6
Jeg får god informasjon om hvilke yrker/bransjer som er relevante for meg	2,3	2,5
Jeg får innføring i hvordan jeg kan formidle min egen kompetanse til potensielle arbeidsgivere	1,8	1,8
Representanter fra arbeidslivet bidrar i undervisningen (f.eks. som gjesteforelesere/kursholdere)	2,0	1,7
Det er muligheter for å jobbe med prosjekter/oppgaver i samarbeid med arbeidslivet	2,0	1,3

Undersøkelse ansatte

- De ansatte vurderer i høy til svært høy grad
  - At studieprogrammet og egen undervisning er relevant for arbeidslivet og/eller samfunnet
  - At det er hensiktsmessig å inkludere arbeidslivsrelevante tiltak i egen undervisning
- De ansatte vurderer i lav grad
  - At de har kjennskap til dagens arbeidsmarked
  - Sin egen kompetanse til å veilede studenter om karrieremuligheter
- 80 % rapporterer at de ikke har relevant arbeidserfaring utenfor akademia

Eksempel: utfordringer

1. Det akademiske fagmiljøet har liten erfaring med dagens arbeidsmarked.
  - Enkelte disiplinutdanninger har tradisjonelt hatt lite kontakt med arbeidslivet og de ansatte har manglende kompetanse til å veilede studentene på dette området.
  - Lite kunnskapsoverføring mellom academia og samfunnet
2. Studentene er ikke trygge på sin egen fagidentitet.
  - Lite eller ingen kontakt med arbeidsmarkedet gjennom utdanningen
  - Lite praksis utenfor academia som del av studieløpet
3. Utdanningen er lite kjent blant potensielle arbeidsgivere.
  - Det er utfordrende for studentene å få jobber de i utgangspunktet er godt kvalifisert for.
  - Kompetansen og ferdighetene til studentene blir ikke nyttiggjort på en optimal måte i samfunnet.

Hvilke tiltak skal vi sette inn?

Viktig å vurdere hvilke læringsaktiviteter som kan bidra til å øke studentenes tilknytning til arbeidslivet i løpet av studiene ut ifra utfordringsbildet og den enkelte utdannings egenart

Webinar 4: Arbeidslivsrelevans – et spørsmål om identitet, ikke karriere

Fredag 17.11.23, kl 08.30 – 09.00

Arbeidslivsrelevans handler ikke bare om karrierevalg, det handler også om hvordan studenter forstår seg selv og utdanningen de tar. [Se optak av webinar](#) I dette webinar

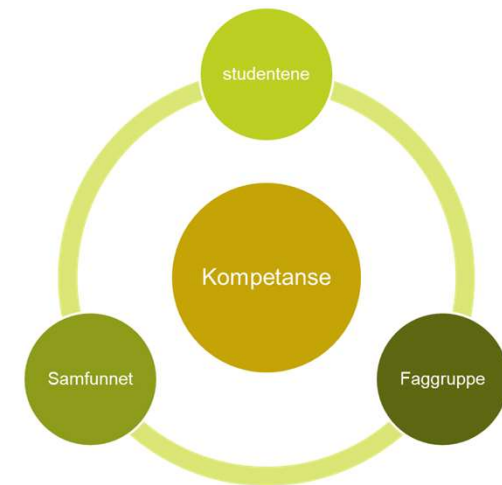
vil [Kristine Ask](#) tematisere hvordan arbeid med faglig identitet kan gi økt arbeidslivsrelevans, og dele erfaringer og refleksjoner fra et prosjekt om arbeidslivsrelevans for HUMSAM studenter.

Kristine Ask

Praksis - En mulig løsning på flere utfordringer

Praksis er en studentaktiv læringsform der studenter for kortere eller lengre perioder er utplassert i en virksomhet som en integrert del av utdanningen.

Meld. St. 16

(2020–2021)

Melding til Stortinget

Utdanning for omstilling

Økt arbeidslivsrelevans i høyere utdanning

I mars 2021 kunngjorde regjeringen at de ville satse på mer praksis inn i studieprogram hvor dette per dags dato ikke var vanlig.

Mål:

- å knytte arbeidslivet og studielivet nærmere hverandre
- å få studentene lettere ut i jobb etter endte studier.

Hvorfor praksis? – for samfunnet

Bedre samspill og god kunnskapsflyt mellom akademia, næringslivet og offentlig sektor

- Utnytte studentenes kompetanse på en god måte
- Bidrar til økonomisk vekst, innovasjon og entreprenørskap
- Viktig forutsetning for å møte de store samfunnsutfordringene

Hvorfor praksis? – for studenten

Oversette teoretiske kunnskaper og metodiske ferdigheter til en praktisk setting

Praksis kan:

- Øke studentenes tillit til egne ferdigheter - mestringstro
- Øke motivasjonen til studiene
- Bedre studiegjennomføring
- Bedre studentenes opplevelse av at utdanningen er relevant.
- Øke sannsynligheten for at studentene lykkes med å få fulltidsstillinger, stillinger som tilsvarer utdanningsnivået, og et høyere lønnsnivå etter endt utdanning.
- Øke forståelse av hva de ønsker å jobbe med etter fullført studieløp

Praksis i profesjon og disiplin

Tradisjonell arbeidspraksis:

- Praksismodell brukt av profesjonsutdanninger
- Studentene er utplassert i en bedrift/organisasjon over en viss tidsperiode
- Mål: å lære seg en yrkesrolle og trene på fagspesifikke ferdigheter
- Generiske ferdigheter er viktigere enn profesjonelle og fagspesifikke ferdigheter for disiplinfor
= tradisjonell arbeidspraksis er ikke passende

Ikke bare praksis, men riktig praksis

- Kvaliteten er varierende og tilfeldig
- Ulike roller
- One size does not fit all
- Må tilpasses fagfeltets egenart

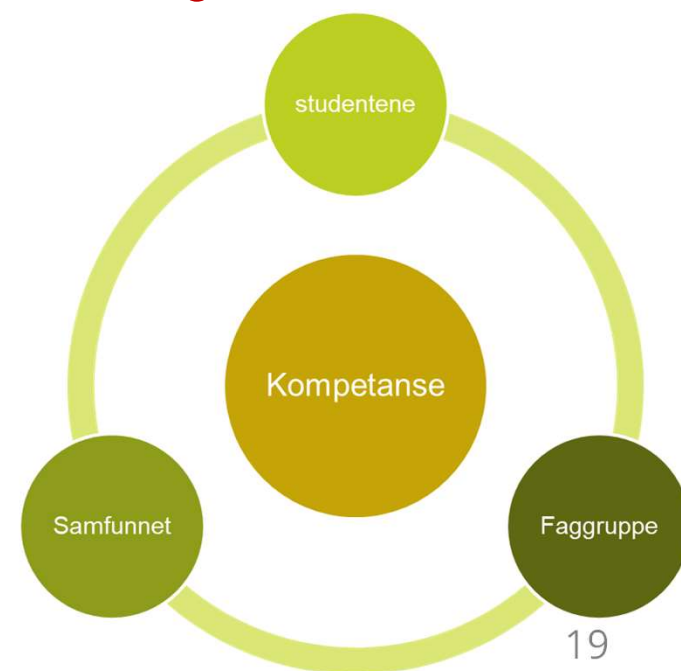
Eksempel: Bevegelsesvitere i praksis

«Å øke arbeidslivsrelevansen ved BBEV gjennom utvikling av en praksismodell som kan bedre sammenhengen mellom studentenes akademiske kompetanse (teoretisk kunnskap, metodiske ferdigheter) og praktisk erfaring fra arbeidslivet.»

Praksismodellen vil bestå av:

- 1) Eksternt prosjektsamarbeid i 6. semester
- 2) Arbeidslivsrelevante tiltak tidligere i studieforløpet som bygger opp mot prosjektsamarbeidet

Hvorfor «Bevegelsesvitere i praksis»?

Bevegelsesvitere i praksis kan være med på å møte sentrale hovedutfordringene knyttet til:

1. Arbeidslivets kjennskap til studiet

- Delmål 1: Øke synligheten av bevegelsesvitenskap blant relevante sektorer i arbeidsmarkedet

2. Akademiens forståelse av samfunnets behov

- Delmål 2: Øke samhandling og kommunikasjon mellom arbeidslivet og det akademiske fagmiljøet

3. Studentenes fagidentitet.

- Delmål 3: Øke studentenes fagidentitet og erfaringskompetanse gjennom innføring av ny BBEV praksismodell som en integrert del av studieplanen

Trepartssamarbeid

Etablere et trepartssamarbeid mellom

- Arbeidslivet/Samfunnet
- Studentene
- Undervisningsgruppa

Hvorfor samarbeid?

Skape rom for å utveksle behov, kunnskap og erfaringer, samt fokusere på læring til hver part

- Sikre at akademisk kompetanse fra fagmiljøet kommer samfunnet til gode
- Gjøre studentene bedre kjent med arbeidslivet som viktige problemløsere med oppdatert kompetanse og verdifull innsikt for å øke fysisk aktivitet i befolkningen
- Fasilitere kunnskapsoverføring mellom academia og samfunnet og sikre eierskap til overføringsprosessen
  - anvende formell og teoretisk kunnskap i praktiske situasjoner og motsatt

Akademisk kompetanse og praktisk erfaring for å løse relevante problemstillinger

Take home message

1. Designe praksis (eller andre arbeidslivsrelevante tiltak) ut ifra studieprogrammets utfordringer, fagets egenart og ønsket læringsutbytte
2. Inkluder studenter og arbeidslivet i design av praksis
3. Legge til rette for samarbeid for å skape læring for både akademia, arbeidslivet og studentene
4. Samspill mellom teoretisk kunnskap og praktiske ferdigheter i møte med arbeidslivet for å sikre at praksis blir en integrert del av studieprogrammet

UTDANNINGSSNAKK

HOW INTERNATIONAL
ACCREDITATION IS IMPROVING
OUR ASSURANCE OF LEARNING

8.mars 2024 kl. 08.30

s.ntnu.no/utdanningsnakk-0803

PAULA RICE